

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Lukács István*

Cím: *A jövő rendőre*

Forrás: *Újság*

Bp.
(Hely)

1937 X. 24
(Idő)

(Köt. v. fiz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *351.74*

Hely

Idő *"1937"*

Személy

Helyszám

LUKÁCS ISTVÁN RIPORTJA:

A jövő rendőre

Mit tanulnak, mit kell tudniok, hogyan csiszolják őket a dagályutcai rendőr „gimnázium”-ban

Éliássy Sándor főkapitány a főváros közgazgatási bizottságának ülésén bejelentette, hogy nagyon sok új rendőrt kap Budapest. Néhány nap múlva már meg is jelennek a főváros utcáin az új rendőrök, egyelőre rendőrnasi minőségben, az idősebbek mellett állva fogják nézni, hogyan kell irányítani a forgalmat, hogyan kell „intézkedni”.

Mire egy próbarendőrnek megengedik, hogy idősebb társa mellett állva figyeljen, rengeteget kell tanulnia. A Dagály-utcai rendőrtelen van a főkapitány tanosztályparancsnoksága. Itt tanítják a jövő rendőreit. Elképesztő, mi mindent ír elő köteles tantárgyként a rendőrök tanterve. (Itt zárójelben rögtön el kell mondani, hogy dacára a rengeteg tanulni-valónak, az a bizottság, amely a jelentkezőkből kiválogatja a próbarendőröket, szívesebben avatja rendőrré az irni-olvasni tudó, de egyébként képzettség híján való falusi legényeket, mint a magasabb képzettségű városi jelentkezőket. *Volt érettségizett, volt doktorált rendőr, egyik fajta sem vált be a szolgálatban.* A gyakorlat azt mutatja, hogy legjobb rendőrananyag a 22 és 26 év közötti földműves.)

Huszonkétévesnél idősebb, huszonhatévesnél fiatalabb

Rengetegen ostromolják a belügyminisztériumot, főkapitányságot, rendőrfőparancsnokságot azért, hogy rendőrök lehessenek. Az állam feltétele az, hogy 170 cm magas, nőtlen, kifogástalan erkölcsű, irni-olvasni tudó, katonaviselt, 22 évesnél idősebb, de 26 évesnél fiatalabb legyen a próbarendőr. Amikor legutóbb az avatóbizottság a kérvényezők ezrei közül 900-at behívott, 435-en feleltek meg. Ez a 435 rozetta nélküli próbarendőr tanul most a Dagály-utcai rendőriskolában.

Mit tanulnak?

Legelőször öltözködni, tisztálkodni, kezet, száját mosni, körömöt ápolni, evőeszközöket és zsebkendőt használni. Az első hetekben tanítják meg a növendékeket arra, hogyan kell viselkedni a laktanyában, szolgálatban, nyilvános helyen, villamoson, családi körben, megtanítják őket takarékoskodni. (Ez nagyon

szükséges tudnivaló, mert szegény próbarendőrök csak nyolevan pengő fizetést kapnak havonta. Igaz, hogy ruhájukat az állam adja, lakást is kapnak a laktanyában, de kosztjukról már maguk gondoskodnak.) Az első hetekben tanulják meg a próbarendőrök azt is, hogy a testület belső életére vonatkozó ügyeket nem szabad nyilvános helyen tárgyalni. Fontos tantárgy: „Nőktől való pénz vagy ajándék elfogadásának tilalma”.

Pisztolyisme és löutasítás

Megtanulják a rendőrség szervezeti szabályzatát. Majd nehezebb leckék következnek: közjog, közigazgatási jog, a rendőrség fegyverhasználati jogának oktatása, büntetőjog, kihágások részletes oktatása, a közúti közlekedési rendszert egységes szabályzatának és a közlekedést szabályozó egyéb rendeleteknek részletes oktatása. Megtanulják később, hogy mi az országos bűnügyi nyilvántartó hivatal, mire szolgál az ujjnyomat-rendszer, a szeméyleírás és a helyszíni eljárás. Mit kell csinálni egy rendőrnek, amikor feladata a helyszín biztosítása. Fontos tantárgy: egészségstan és első segítségnyújtás. Történelem, földrajz, számtan. Pistolyisme és löutasítás. Térkép-olvasás, vázrajzok készítése, légoltalmi rendészeti ismeretek.

Persze ez csak hanyag vázlata annak a rengeteg tudnivalónak, amit a tanterv a próbarendőr számára előír. A tanosztályparancsnokság statisztikája szerint a növendékek mégis pompásan megállják a helyüket. Naponta reggel nyolctól délután kettőig vesznek részt előadásokon, azután pedig hat nyolc órát tanulnak a laktanyában. Készül-

nek másnapra. Az oktatási rendszer épp olyan, mint a középiskolákban. A tanárck — a rendőrfelügyelői kar legkitünőbb tagjai — magyaráznak, majd feleltetnek. A növendékek egyest, kettest, hármast vagy Isten ments, négyest kápnak a rejtélyes tanári kis noteszban. Ezekből a kalkulusokból lesz később a próbarendőr minősítése.

Tanórán a rendőrdiákok közt

Nyáriás őszi délelőtt. Süt a nap a Dagály-utcai rendőrtelen, a tantermek ablakai nyitva vannak, a padokban egyenruhás, fiatal férfiak ülnek, szókék és barnák, kékszeműek, Jánosok, Józsefek, Andrások. Az egyik osztályban épp feleltetés van, négyen állnak a tábla mellett, a tanár a dobogón levő íróasztal mellett ül. Mosolyogva beszél a diákjaival.

Azt kérdi az egyikőtől:

— Ha valaki elkövet egy büntetendő cselekményt, milyen bíróság elé tartozik az ügye?

A próbarendőr feszes vigyázzban áll, gondolkozás nélkül felel:

— A királyi bíróságra.

— Kihágás?

— Részint a rendőri büntetőbíróságra, részint a járásbíróságra.

— A rendőri büntetőbíráskodásnak hány foka van?

— Első fok a rendőri büntetőbíró.

A tanár másik diákot kérdez:

— Másodfok?

— A főkapitány ur, harmadfok a belügyminiszter ur!

Megint más kap kérdést:

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Lucács István*

Cím: *A jövő rendőre*

Forrás: *Újság*

50p.

(Hely)

1937 X. 24.

(Idő)

(Köt. v. füzet)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

— Mi történik akkor, ha mindkét fél megnyugszik az elsőfoku ítéletben?

Harsan a válasz:

— Jogerős lesz!

Mi ellen irányulhat egy bűncselekmény?

Szegény próbarendőrök kint fognak állni Angyalföldön meg a Ferencvárosban téli éjszakákon, az lesz a dolguk, hogy garázda kocsmai verekedőket megfékezzenek, most meg arra kell felelniök, hogy *mi ellen irányulhat egy bűncselekmény.*

Ketten is válaszolnak:

— Személy, vagyon, társadalom, állam ellen.

A tanár mosolyogva kérdezi:

— Szóval, a vallást lehet bántani?

— Nem! — rázzák a fejüket. — Vallás ellen is irányulhat bűncselekmény.

Szabó XX. Józseftől azt kérdezik, mi az, ha valaki másnak a lovát addig üti, míg a ló kimulik.

— Idegen ingóvagyon rongálása!

A tanár kérdez:

— Hogyan üldözik ezt?

— Magánindítványra.

Sorban a negyedik, szöghaju, mokány gyerek. Lopásra kell példát mondania. Pillanatig tűnődik, fantáziál magában, aztán azt mondja:

— Vonaton utazik egy ur. Két koffer van fölötte a hálóban s amikor nem néz oda, az egyik koffert kiemeli valaki a fülkéből.

A tanár bólogat:

— Jól van. De mivé minősül ez a bűncselekmény, ha ezt az urat kloroformmal elaltatják?

— Rablás, mert a kloroformmal tehetetlen állapotba helyezték.

Mikor polgári egyén a pap?

Hát azt melyik tudja megmondani, hogy ha egy pap sétál az utcán és pofonütik, akkor a papot milyen minőségben érte a támadás? Mindegyik tudja, hogy a pap, amikor az utcán sétál, polgári egyén, csak egyházi szolgálata közben válik vallásgyalázássá a pap megtámadása.

A tanár azt mondja, veszekednek ketten az utcán, egyik a másikat fel akarja jelenteni, de nem ismeri a személyi adatait. Szól a rendőrnek, hogy igazoltassa. Mit csinál akkor a rendőr?

— Igazolatom és az igazolást átadom a panaszosnak.

— És mit csinálsz akkor, ha egy fél azt mondja, állítsa elő az ellenfelét, mert különben téged vetköztet ki az egyenruhából.

Kis mosoly van a rendőrdiák szája körül.

— Azt felelem, kérem uram, nem tehetem, a törvény nem engedi.

— **És ha nem tudja magát igazolni valaki?**

— Akkor előállítom, de csak önigazolás céljából.

— Mondj példát a rablásra.

— Egy ember megy az utcán — mondja egy csillogó szemű fekete fiú — valaki mellbevágja, kirántja a tárcáját.

— Fontos, hogy mennyi pénz van a tárcában a bűncselekmény szempontjából?

— Nem fontos.

— Mit nevezünk finomabb rablásnak?

— A zsarolást.

— Mondj egy példát rá.

— Valaki megtudja egy hölgyről, hogy tilosban jár és erre fenyegetni kezdi. Vagy ad neki 200 pengőt vagy szól a férjének.

— Gazdag ember elkövethet-e a tulajdon elleni kihágást?

— Nem, tulajdon elleni kihágást csak szegény ember követhet el.

— Igy szól a törvény?

— Nem, ez kuriai döntvény.

Titkos szavazás, nyílt szavazás

A próbarendőrök remekül tudják a leckét. Nem jönnek zavarba akkor sem, amikor a tanár azt kérdezi:

— Milyen választási rendszer van Magyarországon?

— Vidéken nyílt, városban titkos.

— Mire szolgál a közigazgatási bíróság?

— A vitás közigazgatási ügyek elbírálására szervezték a közigazgatási bíróságot.

— Mi a személyes szabadság?

— Mindenki szabadon mozoghat a törvények korlátain belül.

A tanóra vendégére való tekintettel azt kérdezi a tanár:

— Ha rendőri kordon van valahol s egy újságíró át akar menni a kordonon, mit csinálsz?

— Átengedem.

— És mit csinálsz akkor, ha parancsban van, hogy senkit nem szabad a kordonon átengedni?

— Akkor a parancsnok urhoz utasítom.

A tanár a fejét csóválja.

— „Utasítom“, nem így kell beszélni.

A rendőr észhez kapott.

— Nagyon udvariasan megmondom, hogy legyen szives a parancsnok urhoz fordulni.

A próbarendőrök írása

Ugy látszik, a jövő rendőreivel nem lesz baj. Nyílteszűek, udvariasak. A tanosztálynak nagy része van abban, hogy ilyenek.

Mutatják a próbarendőrök írásbeli dolgozatait. Felvételükkor, évközepén, évvégén egy-egy próbajelentést irnak. A három jelentés írása közti különbség szimbolizálja, milyen nagy változáson mennek át a rendőrök a beöltözéstől az első tanév végéig. Az első jelentés csupa pacni, karcolás, a betűk részegek, a sorok is szeszélyes távolságban vannak egymástól. Az ekeszarvához szokott földműveskezek nem szívesen barátkoznak tintával, tollal. Félév múlva már csinosabb, rendezebb, olvashatóbb a próbarendőr kézírása, a tanév végén pedig szépírási mintának lehetne használni akármelyik próbarendőr írásbeli dolgozatát.

Igy csiszolódnak lélekben, modorban, viselkedésben is. Megnyugtató érzés rájuk nézni, pompás legények ezek, vigyázni fognak ránk.